

Datum 2022- 11 - 01

Miljödepartementet  
Kemikalieenheten

Dnr M2022/01516 - Sveriges Biodlares Riksförbunds remissvar om Europaparlamentets och rådets förordning om hållbar användning av växtskyddsmedel och om ändring av förordning (EU) 2021/2115

### Sammanfattning

Sveriges Biodlares Riksförbund (Biodlarna) lämnar följande huvudsakliga synpunkter i sitt yttrande:

- Biodlarna ser mycket positivt på EU:s förslag att se över genomförandet och efterlevnaden av direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel och införa strängare bestämmelser genom en förordning.
- Biodlarna anser att målsättningen att minska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel med 50% till 2030 är otillräcklig. En rimlig målsättning bör vara en minskning med 80% 2030 och en total utfasning 2035.
- Biodlarna anser att statistik över vem som använt, sålt och distribuerat bekämpningsmedel bör finnas tillgänglig tillsammans med vilka mängder som köpts av olika fabriker.
- Biodlarna anser att en buffertzona på tre meter är för liten vid dispens för användning av växtskyddsmedel i känsliga områden. En buffertzona till ett känsligt område bör vara betydligt större och ta hänsyn till hydrologi och möjlig negativ påverkan på biologisk mångfald.

Biodlarna har tagit del av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om hållbar användning av växtskyddsmedel och om ändring av förordning (EU) 2021/2115. Vi vill framföra följande synpunkter och förslag.

### Allmänna synpunkter och förslag på ändringar

Biodlarna är positiva till EU:s förslag att se över genomförandet och efterlevnaden av direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel och införa strängare bestämmelser genom en förordning. Vi anser att vikten av en hållbar livsmedelsproduktion där respekt för hållbarhetsprinciper, miljö, skyddet av den biologiska mångfalden och ekosystemen samtidigt som livsmedelstrygghet säkras är mycket viktig.

## Synpunkter på målformuleringar

### Kapitel II

*Varje medlemsstat ska genom att anta och uppnå nationella mål i enlighet med artikel 5 bidra till att senast 2030 uppnå en minskning av 50% på unionsnivå av användning av och riskerna med kemiska växtskyddsmedel (unionens minskningsmål 1 för 2030).*

Biodlarna anser att målsättningen att minska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel med 50% till 2030 är otillräcklig. En rimlig målsättning bör vara en minskning med 80% 2030 och en total utfasning 2035. Syftet med att öka utfasningstakten av kemiska bekämpningsmedel är att säkerställa att biologisk mångfald bevaras och att minska risken för kontaminering av vatten och mark som har negativ påverkan på både människa och miljö.

I jordbrukssektorn finns behov av stöd för att påskynda övergång till alternativa metoder där användning av kemiska bekämpningsmedel minimeras. Detta kräver mer kunskap hos enskilda aktörer samt ett system av regelverk och stöd.

### Kapitel III

*Varje medlemsstat ska senast ... utarbeta och på en webbplats offentliggöra en nationell handlingsplan med följande information:*

- *Nationella minskningsmål*
- *Planerade steg för att nå målen*
- *Länk till relevanta delar av strategiska planer för gemensam jordbrukspolitik*
- *Förteckning över spridningsutrustning*
- *Information om de beräknade årliga mängder växtskyddsmedel som använts olagligt*
- *Nationella åtgärder för att uppmuntra användare att använda icke-kemiska metoder*
- *Planerade och antagna åtgärder för att stödja...*

Biodlarna stödjer EU:s förslag om offentliga handlingsplaner enligt Kapitel III a-j.

Biodlarna anser att statistik över vem som använt, sålt och distribuerat bekämpningsmedel bör finnas tillgänglig tillsammans med vilka mängder som köpts av olika fabriker.

Biodlarna föreslår vidare att lokala biodlare ska ha tillgång till information inför bekämpning, såsom när bekämpning kommer att ske och vilka preparat som kommer att användas. Syftet med detta är att möjliggöra att bisamhällen kan flyttas så att direkt kontakt med bekämpningsmedel undviks samt att risken för kontaminering av biprodukter som honung och vax minimeras.

### Kapitel IV Yrkessmässiga användare ska tillämpa integrerat växtskydd på följande sätt...

Biodlarna stödjer förslaget om användares och rådgivares skyldighet i samband med integrerat växtskydd med syftet att minimera användning av kemiska växtskyddsmedel. Biodlarna vill tillägga att då kemisk bekämpning trots allt kommer att användas ska information om när bekämpning planeras utföras samt vilka preparat som kommer att användas offentliggöras på ett sätt att lokala biodlare har möjlighet att flytta på bisamhällen med samma syfte som ovan.

### Kapitel V: Användning, Lagring och bortskaffande av växtskyddsmedel

Biodlarna vill poängtera vikten av att säker hantering av utrustning även bör innebära att insekter inte ska kunna komma i kontakt med växtskyddsmedel.

*Artikel 18 Användning av växtskyddsmedel i känsliga områden*

*”Växtskyddsmedel får inte användas i känsliga områden eller inom tre meter från sådana. Genom undantag får en behörig myndighet ge dispens”*

Biodlarna anser att en buffertzona på tre meter är för liten. En buffertzona till ett känsligt område bör vara betydligt större och ta hänsyn till hydrologi och möjlig negativ påverkan på biologisk mångfald.

Biodlarna anser vidare att dispens endast ska ges endast om både 3 a och b (Artikel 18) är uppfyllda och berörda aktörer är överens.

*Artikel 19 Växtskyddsmedel får inte användas i ytvattenområden eller inom tre meter från sådana.*

Biodlarna anser att en buffertzona på tre meter är för liten och bör utökas betydligt samt att hänsyn till hydrologi mm bör ingå i bedömningen av lämplig buffertzona i det aktuella fallet.

## **Kapitel VI Försäljning av växtskyddsmedel**

Krav för försäljning av växtskyddsmedel

Biodlarna stödjer förslaget om krav på distributörer. Biodlarna vill tillägga krav på register över mängd och typ av växtskyddsmedel som distribueras samt vem som är köpare/användare.

## **Kapitel VII Utbildning, information och medvetengörande åtgärder**

En behörig myndighet ska utse ett eller flera organ som ska tillhandahålla följande utbildning: Grundutbildning för användare, Praktisk utbildning för användare samt omfattande utbildning för rådgivare.

Biodlarna stödjer förslaget om utbildningsinsatser och vill tillägga behovet av kunskap om konsekvenser av för hög samt felaktig användning av växtskyddsmedel på biologisk mångfald och vattenkvalitet samt möjlighet att på sikt bruka marken. Förståelsen för konsekvenser av felaktig hantering samt kunskap om alternativa metoder behöver öka.

Biodlarna vill dessutom understryka vikten av opartisk och oberoende rådgivning enligt artikel 26.

*Artikel 28: Information om akut och kronisk förgiftning*

*Varje medlemsstat ska utse en behörig myndighet som ska upprätthålla eller införa system för insamling och bevarande av följande information... växtskyddsmedels namn mm, antal enskilda som förgiftas, förgiftningssymtom, symtomens varaktighet och allvarlighetsgrad, uppgift om hantering.*

Biodlarna stödjer förslaget och vill tillägga behov av system för insamling av information om förgiftningssymtom på exempelvis tambin och andra insekter. Vi ser behov av möjlighet att systematiskt rapportera information om eventuella akuta förgiftningssymtom. Syftet med rapporteringen är att underlätta insamling av information så att riskbedömningar som gjorts kan valideras och att eventuella problem identifieras och hanteras så tidigt som möjligt.

## **Kapitel IX Metod för beräkning av minskningsmål och harmoniserade riskindikatorer**

### **Kapitel X Administrativa och finansiella bestämmelser**

*Artikel 38 Sanktioner*

*Medlemsstater ska fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att de tillämpas.*

Biodlarna vill tillägga behovet av att säkerställa att de som berörs av felaktig hantering av kemiska bekämpningsmedel bör kunna kräva ersättning enligt Polluter Pays Principen.